

**Національна академія аграрних наук України
ДУ Інститут зернових культур**



**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«РОЛЬ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ
В СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВАХ»**



ДНІПРО 2021

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА ІНСТИТУТ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР

**РОЛЬ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ В СУЧАСНИХ РИНКОВИХ
УМОВАХ**

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної конференції
(25 лютого 2021 р.)

Дніпро 2021

УДК: 631.1

Роль науково-технічного забезпечення розвитку агропромислового комплексу в сучасних ринкових умовах : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Дніпро, 25 лютого, 2021 р.) / НААН, ДУ Інститут зернових культур. Дніпро, 2021. 600 с.

Рекомендовано до друку вченою радою ДУ Інститут зернових культур НААН України (протокол № 2 від 01 березня 2021 р.)

Організаційний комітет :

Голова оргкомітету:

Черчель В. Ю., д. с.–г. н., с.н.с., член-кореспондент НААН, директор
ДУ Інститут зернових культур НААН України

Члени оргкомітету:

Черенков А. В., д. с.–г. н., професор, академік НААН,

Дзюбецький Б. В., д. с.–г. н., професор, академік НААН,

Козир В. С., д. с.–г. н., професор, академік НААН,

Шевченко М. С., д. с.–г. н., професор,

Сатарова Т. М., д. б. н., професор,

Гирка А. Д., д. с.–г. н., професор,

Боденко Н. А., к. с.–г. н., с.н.с.,

Кирпа М. Я., д. с.–г. н., професор,

Гайдаш О. Л., к. с.–г. н., голова ради молодих вчених,

Крамарьов О. С., відповідальний за роботу ради молодих вчених в мережі
дослідних станцій, н. с.

Свініцький Л. М. аспірант.

*Матеріали подано у авторській редакції. Автори несуть відповідальність за
достовірність викладених наукових фактів*

© ДУ Інститут зернових культур НААН

БАЛАНС ХРОМУ В ОРГАНІЗМІ КРОЛІВ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ СУХОГО БУРЯКОВОГО ЖОМУ

О. М. Титарьова, кандидат с.-г. наук, доцент,

О. А. Кузьменко, кандидат с.-г. наук, доцент,

Білоцерківський національний аграрний університет

Ключові слова: жом, відходи технічних виробництв, годівля, кролі, м'ясо, Хром.

Використання 3–12 % сухого бурякового жому у комбікормах для кролів позитивно впливає на їх продуктивність і засвоєння Хрому. Найбільшої продуктивності досягли кролі за споживання 6 % сухого жому в складі комбікорму, а найбільше засвоєння Хрому відмітили у тварин, комбікорм яких містив 12 % сухого бурякового жому.

Сухий буряковий жом відносять до концентрованих кормів і введення його до складу раціонів тварин сприяє зменшенню частини зерна, що дуже актуально з огляду на прогнозовану світову продовольчу кризу [1–3]. З метою встановлення оптимальної частки сухого бурякового жому у складі комбікорму для кролів, яких вирощують на м'ясо, був проведений науково-господарський дослід на молодняку кролів сріблястої породи. Крім продуктивності, в ході експерименту визначали і баланс важких металів, так як жом володіє досить сильними сорбуючими властивостями.

Для проведення науково-господарського дослідження 100 голів молодняку кролів віком 45 діб розділили на 5 груп, відповідно по 20 голів у кожній. Перша група була контрольною, друга, третя, четверта і п'ята – дослідними.

В ході зрівняльного періоду, тривалість якого становила 15 діб, кролям згодовували повнораціонний комбікорм, в складі якого не було сухого бурякового жому (табл. 1).

1. Склад повнораціонних комбікормів (ПК), %

Показник	ПК №1	ПК №2	ПК №3	ПК №4	ПК №5
Зерно ячменю	19	16	13	10	7
Сухий буряковий жом	-	3	6	9	12
Зерно кукурудзи	10	10	10	10	10
Зерно пшениці	18	18	18	18	18
Шрот сої	10	10	10	10	10
Трав'яне борошно люцерни	30	30	30	30	30
М'ясо-кісткове борошно	5	5	5	5	5
Сіль кухонна	5	5	5	5	5
Крейда	1	1	1	1	1
Премікс	2	2	2	2	2
Всього	100	100	100	100	100

Протягом основного періоду (60 діб) тваринам контрольної групи продовжували згодовувати комбікорм №1 без сухого жому, а кролям 2–5-ї дослідних груп частину ячменю у складі комбікорму замінювали сухим буряковим жомом. Таким чином, кролі 2-ї дослідної групи споживали

комбікорм №2 з вмістом 3 % сухого бурякового жому; 3-ї дослідної групи – №3 в якому було 6 % жому; 4-ї дослідної групи – №4 частка сухого жому в якому становила 9 %; 5-ї дослідної групи – №5 з вмістом 12 % сухого жому.

Сухий буряковий жом та зерно ячменю мають дуже схожі показники поживності, тому вміст основних поживних речовин і енергії в комбікормах були практично однаковими.

Основним показником, за яким оцінювали продуктивність кролів була динаміка середньодобових приростів живої маси (табл. 2). Дані таблиці показують, що частка сухого жому в комбікормі кролів до 12 % позитивно впливає на їх продуктивність. Найвищих приростів живої маси вдалося досягти, згодовуючи молодняку кролів повнораціонний комбікорм, у складі якого було 6 % сухого бурякового жому.

2. Динаміка середньодобових приростів живої маси молодняку кролів, г

Група	Вік, діб			
	зрівняльний період	основний період		
	45–60	61–90	91–120	61–120
1-а контрольна	25,64±0,450	31,69±0,484	27,03±0,928	29,36±0,393
2-а дослідна	25,46±0,542	34,06±0,506**	27,34±0,732	30,70±0,395*
3-я дослідна	25,75±0,433	34,12±0,341***	28,99±0,605	31,56±0,308***
4-а дослідна	25,72±0,646	34,43±0,436***	27,13±0,737	30,78±0,395*
5-а дослідна	25,42±0,451	33,66±0,509**	26,93±0,639	30,29±0,402

Примітка: *P<0,05; **P<0,01; ***P<0,001 відносно контрольної групи.

В організм кролів Хром надходив в складі корму і води, проте у воді його кількість була незначною. Залежно від складу комбікорму, тварини вживали різну кількість корму, тому в їх організм надходила різна кількість Хрому (табл. 3)

3. Баланс Хрому в організмі піддослідних кролів, мкг (n=3)

Показник	Група				
	контрольна	дослідна			
	1	2	3	4	5
Прийнято з кормом	9,0±0,46	10,4±0,30	10,8±0,23*	11,8±0,26*	11,8±0,30*
Прийнято з водою	0,8±0,03	0,7±0,03	0,8±0,01	0,8±0,01	0,8±0,03
Виділено з калом	6,6±0,37	8,4±0,23	7,8±0,20*	8,7±0,18*	8,4±0,19*
Виділено з сечею	2,1±0,06	2,5±0,03	2,5±0,06	2,5±0,06*	2,7±0,13*
Засвоєно	1,1±0,08	1,2±0,04	1,3±0,00	1,5±0,04	1,5±0,03
Засвоєно, % від спожитого	10,8±0,34	11,2±0,37	11,5±0,23	11,6±0,16	11,9±0,51

Примітка: *P<0,05 відносно контрольної групи.

Таким чином, найбільшій продуктивності кролі досягають, споживаючи комбікорм, в складі якого 6 % сухого бурякового жому. Однак, збільшення частки сухого жому в складі комбікорму до 9 і 12 % також позитивно впливає на продуктивність цих тварин відносно контролю. При цьому, засвоєність Хрому зростає пропорційно частці сухого жому в комбікормі і найкращими

показниками засвоюваності цього мікроелемента відзначилися кролі 5-ї дослідної групи, комбікорм яких містив 12 % сухого жому.

Література:

1. Дармограй Л.М., Лучин І.С., Гутий Б.В. 2017. Вплив менеджменту годівлі на продуктивні показники кролів за інтенсивної технології вирощування. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Т 19, №79. С. 38–43. <https://doi.org/10.15421/nvlvet7908>.

2. Назарова Л.В. 2014. Забезпечення продовольчої безпеки в умовах світової продовольчої кризи. Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Вип. 5.3 (112). С. 78–83.

3. Ertl P., Zebeli Q., Zollitsch W., Knaus W. 2016. Feeding of wheat bran and sugar beet pulp as sole supplements in high-forage diets emphasizes the potential of dairy cattle for human food supply. *Journal of Dairy Science*. Vol. 99. Is. 2. P. 1228–1236. <https://doi.org/10.3168/jds.2015-10285>.